

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce **P. Č.**, proti žalované **České advokátní komoře**, se sídlem Praha 1, Národní 16, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 18. 9. 2013, č. j. 3 A 238/2011 - 27,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Žalované **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce brojí včas podanou kasační stížností proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 18. 9. 2013, č. j. 3 A 238/2011 - 27, kterým bylo zastaveno řízení o jeho žalobě z důvodu nezaplacení soudního poplatku.

Žalobce podal žalobu, kterou se domáhal ochrany proti nečinnosti žalované, kterou spatřoval v tom, že žalovaná nerozhodla o žádosti advokáta JUDr. Ondřeje Petra o zproštění ustanovení advokátem. Usnesením ze dne 14. 9. 2011, č. j. 30 A 86/2011 – 8, postoupil Krajský soud v Brně tuto žalobu Městskému soudu v Praze. Městský soud usnesením ze dne 22. 3. 2012, č. j. 3 A 238/2011 – 13, vyzval žalobce k zaplacení soudního poplatku ve lhůtě sedmi dnů ode dne doručení usnesení. Toto usnesení bylo žalobci doručeno dne 4. 4. 2012. Lhůta pro zaplacení soudního poplatku uplynula ve středu 11. 4. 2012 (§ 40 odst. 1 a 2 soudního řádu správního; dále jen „s. ř. s.“). Žalobce soudní poplatek nezaplatil, nicméně dne 19. 4. 2012 byl soudu doručen jeho přípis ze dne 11. 4. 2012 (k poštovní přepravě podaný dne 18. 4. 2012), ve kterém uvedl, že „*nedává souhlas v řízení, o kterém nezná podstatné údaje. Ze stejného důvodu nebude bradit vyměřený poplatek, natož když na něj nemá, jak plyne z listin u správy soudu*“.

Městský soud řízení usnesením ze dne 18. 9. 2013, č. j. 3 A 238/2011 - 27, pro nezaplacení soudního poplatku zastavil.

V odůvodnění posledně zmiňovaného usnesení městský soud konstatoval, že žalobce soudní poplatek nezaplatil při podání žaloby, a proto byl k tomu vyzván usnesením, které bylo žalobci doručeno dne 4. 4. 2012. Na tuto výzvu reagoval žalobce pouze přípisem, ve kterém sdělil, že soudní poplatek hradit nebude; o osvobození od soudních poplatků nicméně nepožádal. Vzhledem k tomu, že žalobce soudní poplatek ve stanovené lhůtě nezaplatil, ani nepožádal o osvobození od soudních poplatků, městský soud řízení zastavil.

Usnesení městského soudu napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností, v níž explicitně neodkázal na žádný zákonný důvod podle § 103 s. ř. s. Z obsahu kasační stížnosti i samotné povahy napadeného soudního rozhodnutí je nicméně zřejmé, že stěžovatelem může být tvrzen toliko kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., který jako jediný dopadá na případy přezkumu rozhodnutí o zastavení řízení. Dle judikatury se pod tímto důvodem kasační stížnosti (nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení) fakticky skrývají i další důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), c), d) s. ř. s. Z povahy věci je vyloučen jen důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Právní subsumpce kasačních důvodů pod konkrétní písmena § 103 odst. 1 s. ř. s. je věcí právního hodnocení věci Nejvyšším správním soudem a nezakládá proto nedostatek návrhu. K tomu srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003 – 50, publikovaný pod č. 161/2004 Sb. NSS (všechna rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz).

Stěžovatel v kasační stížnosti brojí mnoha, ne zcela srozumitelnými, námitkami vůči tomu, jak městský soud postupoval v nyní projednávané věci. Namítá, že v usnesení, obsahujícím výzvu k zaplacení soudního poplatku, nebyla předmětná právní věc dostatečně určitě specifikována (uvedením vlastní značky stěžovatele) a toto usnesení tak nemělo procesní účinky. O postoupení věci se stěžovatel dozvěděl až z usnesení o zastavení řízení a je tak názoru, že „soud svévolně mlží“. Stěžovatel dále konstatuje, že nežádá o osvobození od soudních poplatků bez rozmyslu a že musí mít i prostor pro úvahu o zpětvzetí žaloby. Městský soud ho měl vyzvat k zaplacení soudního poplatku bezvadným způsobem, případně ho měl poučit o možnosti osvobození od soudních poplatků. Podle stěžovatele městský soud ignoroval jeho sdělení k výzvě, i když jej vylíčil, avšak nikoliv v kontextu. Stěžovatel poukazuje i na to, že městský soud byl nečinný jeden a půl roku. Tvrdí také, že soudní kancelář mu znemožnila se seznámit se spisem dne 13. 9. 2012, což je předmětem žádosti o odškodnění.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že je podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná; ze soudního spisu nicméně zjevně vyplývá absence dvou podmínek řízení. Především nebyl zaplacen soudní poplatek za kasační řízení [§ 2 odst. 2 písm. b) a § 4 odst. 1 písm. d) zákona o soudních poplatcích a Položka 19 Sazebníku poplatků, který tvoří přílohu jmenovaného zákona] a stěžovatel též není zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Zdejší soud nicméně na těchto náležitostech pro specifickou přírodu případu netrval, neboť stěžovatel se domáhá zrušení rozhodnutí, jímž bylo předmětné řízení zastaveno právě pro nezaplacení soudního poplatku (obdobně viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 – 37).

Nejvyšší správní soud tedy přezkoumal napadené usnesení v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4,

pokračování

věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání, za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

Kasační stížnost není důvodná.

Podle § 4 odst. 1 písm. a) zákona o soudních poplatcích vzniká poplatková povinnost v případě poplatku za řízení podáním žaloby nebo jiného návrhu na zahájení řízení a téhož dne je poplatek také splatný (§ 7 odst. 1 téhož zákona). Nebyl-li poplatek za řízení, splatný podáním návrhu na zahájení řízení, zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví, o tom účastníka ve výzvě poučí (§ 9 odst. 1 a 3 citovaného zákona). V souladu s odst. 7 tohoto ustanovení soud, který usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku vydal, toto usnesení zruší, pokud je poplatek zaplacen ve věcech správního soudnictví dříve, než toto usnesení nabylo právní moci.

V nyní projednávané věci byl stěžovatel usnesením ze dne 22. 3. 2012, č. j. 3 A 238/2011 – 13, vyzván k zaplacení soudního poplatku ve výši 1000 Kč, a to ve lhůtě sedmi dnů ode dne doručení výzvy. Tato výzva mu byla doručena dne 4. 4. 2012. Nejvyšší správní soud ověřil, že v předmetné výzvě byl stěžovatel poučen o následcích nezaplacení soudního poplatku i o tom, v jakých případech soud řízení pro nezaplacení soudního poplatku nezastaví; stejně tak byl stěžovatel v této výzvě poučen o možnosti požádat o osvobození od soudních poplatků. V těchto ohledech výzva k zaplacení soudního poplatku splňovala veškeré zákonné náležitosti a byla tedy učiněna bezvadně (§ 55 odst. 5 s. ř. s., ve spojení s § 54 odst. 2 s. ř. s.). S námitkou stěžovatele o vadnosti výzvy k zaplacení soudního poplatku se proto Nejvyšší správní soud neztotožnil a konstatuje, že výzva vyvolala předpokládané procesní účinky, tedy určila počátek běhu náhradní lhůty k zaplacení soudního poplatku, s jejímž marným uplynutím byl spojen důsledek, spočívající v zastavení řízení.

Pokud stěžovatel tvrdí, že z výzvy nebylo dostatečně patrné, které soudní věci se týká a že městský soud měl věc specifikovat stěžovatelovou vlastní značkou, je třeba ho upozornit, že soudy při vyhotovování soudních písemností postupují dle požadavků jednacního řádu a vnitřního a kancelářského řádu, které nepředpokládají označování soudních písemností způsobem, kterým určí účastník řízení, tj. nejsou ani povinny užívat vlastních značek účastníků řízení. Městský soud v záhlaví usnesení specifikoval, že jde o řízení na ochranu proti nečinnosti žalované., což je pro účely výzvy k zaplacení soudního poplatku dostačující. Výzva k zaplacení soudního poplatku obsahovala všechny obvyklé náležitosti, tudíž byla učiněna bezvadně.

Stěžovatel dále tvrdí, že městský soud zatajoval fakt, že mu věc byla postoupena Krajským soudem v Brně. Z obsahu soudního spisu je nicméně zřejmé, že usnesení o postoupení věci městskému soudu ze dne 14. 9. 2011, č. j. 30 A 86/2011 – 8, bylo stěžovateli doručeno dne 14. 10. 2011. O postoupení věci tedy stěžovatel prokazatelně věděl a mohl počítat s tím, že se na něj v dalším řízení obrátí právě městský soud. V usnesení, obsahujícím výzvu k zaplacení soudního poplatku, nebývá zvykem v odůvodnění podrobně uvádět předmět řízení ani líčit dosavadní procesní průběh řízení. Nelze tedy městskému soudu vytýkat, že v této výzvě neinformoval stěžovatele o tom, že došlo k postoupení věci.

Stěžovatel na výzvu k zaplacení soudního poplatku reagoval přípisem podaným k poštovní přepravě dne 18. 4. 2012 a soudu doručeným dne 19. 4. 2012, ve kterém uvedl, že nezná podstatné údaje o řízení a že nebude z toho důvodu platit soudní poplatek; současně uvedl, že na zaplacení soudního poplatku nemá prostředky. Jak správně konstatoval městský soud, tento přípis ani podle obsahu nelze posoudit jako žádost o osvobození od soudních

poplatků; jde o prosté konstatování skutečnosti, že stěžovatel nemá znalost o řízení a že nemá finanční prostředky na zaplacení soudního poplatku.

S ohledem na shora uvedené, Nejvyšší správní soud konstatuje, že bylo vskutku namístě řízení o žalobě stěžovatele zastavit. Jak již bylo rekapitulováno, stěžovatel byl městským soudem řádně vyzván k zaplacení soudního poplatku, byla mu stanovena sedmidenní lhůta k jeho zaplacení a byl poučen o následcích neuposlechnutí výzvy. Stěžovatel ovšem soudní poplatek nezaplatil během stanovené náhradní lhůty a neučinil tak ani do doby, kdy městský soud řízení o žalobě zastavil usnesením ze dne 18. 9. 2013, č. j. 3 A 238/2011 - 27, které nabylo právní moci dne 31. 10. 2013. Za této situace nelze mít pochyb, že podmínky pro zastavení řízení byly splněny.

Konečně k tvrzení stěžovatele, že mu bylo znemožněno nahlédnout do soudního spisu dne 13. 9. 2012, se Nejvyšší správní soud nemůže vyjádřit, neboť o této skutečnosti není ve spise žádný záznam a není ani zřejmé, zda má mít tato skutečnost nějakou souvislost s okolnostmi, za nichž bylo vydáno kasační stížností napadené usnesení.

Na základě všech shora uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel byl v dané věci neúspěšný; právo na náhradu nákladů řízení mu proto nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovanou, v jejím případě nebylo zjištěno, že by jí v souvislosti s tímto řízením nějaké náklady vznikly. Náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti jí proto nebyla přiznána.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. ledna 2014

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu